

Τὸ πρῶτο μου Πάσχα (Ξενόπουλος Γρηγόριος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἐπὶ δεκαετίες, ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος (1867-1951) ἔγραφε στὸ πρῶτο παιδικὸ ἑλληνικὸ περιοδικό, τὴ Διάπλαση τῶν Παίδων, τὴ στήλη «Ἀθηναϊκὲς ἐπιστολές» ὑπογράφοντας μὲ τὸ ψευδώνυμο Φαίδων. Σὲ μία ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἐπιστολές, γραμμὲν τὴ δεκαετία τοῦ 1930 ἀλλὰ πάντα ἐπίκαιρη, ἀναφέρεται στὸ Πάσχα καὶ τὰ γεγονότα πὸ τιμοῦμε.

Ἀγαπητοί μου,

Αὐτὲς τὶς ἡμέρες ξαναγυρίζω πάντα στὰ παιδικὰ μου χρόνια. Καὶ θυμᾶμαι τὶς θαυμάσιες ἐκεῖνες γιορτὲς, πὸ χαιρόμουν στὴν πατρίδα μου, ὅταν ἦμουν μικρὸ ἀμέριμνο παιδί κι εἶχα τοὺς καλοὺς μου γονεῖς νὰ μὲ φροντίζουν καὶ νὰ μ' ὀδηγοῦν σὲ ὅλα. Φυσικὰ καὶ στὴν ἐκκλησία ἢ στὰ «θρησκευτικὰ μου καθήκοντα»..., ὅσο ἦταν χειμῶνας, ἢ μητέρα μου μ' ἔπαιρνε μαζί της στὸν Ἀϊ-Γιάννη ἢ στὴ Φανερωμένη, τὶς γειτονικὲς μας ἐκκλησίες, πὸ λειτουργοῦσαν κάπως ἀργὰ - ἀπὸ

τις όκτώ ή μία, από τις έννια ή άλλη. Μά όταν έμπαινε ή άνοιξη, πού μπορούσα νά ξυπνώ και νά βγαίνω πιό πρωί, ό πατέρας μου μ' έπαιρνε στην Έπισκοπιανή ή στον Άγιο Χαράλαμπο, έξοχικές έκκλησίτσες αυτές, σ' ένα ώραίο παραθαλάσσιο προάστιο, πού λειτουργούσαν από τις έπτά. Μετά τή λειτουργία κάναμε κι έναν περίπατο στους Κήπους και γυρίζαμε λιγάκι κουρασμένοι, μά πολυ εύχαριστημένοι, κι οί δυό.

Ω, ήταν τόσο όμορφα! Η άνοιξη είχε στολισμένες τις πρασινάδες με μαργαρίτες άσπρες και κίτρινες, με όλοκόκκινες παπαρούνες και μ' άλλα γαλάζια ή μαβια άγριολούλουδα. Τί πολύχρωμο τó χαλι, πού άπλωνόταν στα χωράφια! Τό έβλεπα κι από τήν άνοιχτή πόρτα τής έκκλησιᾶς, καθως άκουγα τὰ ψαλίματα, τις εύχες και τὰ εύαγγέλια. Τὰ εύαγγέλια, προπάντων, μ' άρεσαν πολυ. Είναι τόσο ποιητικά αυτά πού λένε πριν και μετά τó Πάσχα! Πρωτα τών Βαίων - και συνήθως άπ' αυτή τήν Κυριακή, αρχίζα να πηγαίνω στις έξοχικές έκκλησίτσες - έπειτα τής Ανάστασης, έπειτα τού Θωμά, τών Μυροφόρων, τής Σαμαρείτιδος... Ό πάπα-Λογοθέτης, έφημέριος στον Άϊ-Χαράλαμπο, πολυ γραμματισμένος, τὰ έλεγε θαυμάσια. Κι όχι ψαλτά με μπάσα και σικόντα, όπως σ' άλλες έκκλησιές, αλλά διαβαστά, καθαρά, σταράτα, λέξη προς λέξη και μ' έκφραση, με τόνο, ώστε να καταλαβαίνει τó νόημα κι ό άγράμματος. Κι αλήθεια, στις έκκλησίτσες εκείνες, τó περισσότερο πήγαιναν άπλοί, ταπεινοί άνθρωποι τού λαού - ψαράδες, βαρκάρηδες, κηπουροί, μυλωνάδες. Και σου 'κανε χαρά να τους βλέπεις ντυμένους κυριακάτικα, ν' άκούνε με τόση εύλάβεια και με τόση προσοχή τὰ λόγια τού Κυρίου...

Όμως τή Μεγάλη Έβδομάδα και τó Πάσχα, όλη μου ή «έκκλησία» ήταν, τήν Κυριακή τó πρωί, ή Ανάσταση πού γινόταν στο ύπαιθρο και κατόπι ή λειτουργία: Δεύτε λάβετε φως, Χριστός Ανέστη, Έν αρχή ήν ό λόγος και καθεξής. Δεν μ' έβγαζαν έξω βράδυ, κι ούτε στα Νυμφία με πήγαιναν ούτε στην Άκολουθία τών Παθών ούτε στη λιτανεία τού Έπιταφίου, πού μόνο τήν πένθιμη μουσική της άκουγα από μακριά, αν τύχαινε να ξυπνήσω τή νύχτα τής Μεγάλης Παρασκευής. Έτσι, δεν ήξερα καλά, τί προηγήθηκε άπ' τήν Ανάσταση. Μόνο, από τήν Κυριακή τών Βαίων, πως ό Χριστός μπήκε θριαμβευτικά στα Ίεροσόλυμα. Άλλά τί έκαμε κεί, τί τον έκαμαν, άκρες μέσες. Μόλις είχα μία ιδέα.

Κι άξαφνα... τὰ έμαθα όλα! Είχα μεγαλώσει, φαίνεται, εκείνο τó χρόνο κι οί γονεΐς μου με πήραν μαζί τους παντού. Έτσι άκουσα και τὰ φοβερά εκείνα εύαγγέλια τής Μεγάλης Πέμπτης και τής Μεγάλης Παρασκευής και τó Σήμερον κρεμάται! ... Είδα και τον Χριστό με τó άγκαθένιο του στεφάνι στον μαυρο σταυρό, έναν μεγάλο Χριστό, σαν άληθινό... Έπειτα Τον είδα και νεκρό, ξαπλωμένο στον χρυσό Έπιτάφιο (κι ό Χριστός τού Έπιταφίου στη Ζάκυνθο δεν είναι κεντημένος σε πανί, είναι ζωγραφισμένος σε ξύλο, σαν εικόνα περικομμένη, όπως κι ό Έσταυρωμένος). Και

θυμούμαι ακόμα, τί ἀλλιώτικη ἐντύπωση, τί μεγαλύτερη χαρά μου ἔκαμε τὸ Πάσχα στὴν ἐκκλησίτσα, τὴν πρώτη φορᾶ, ἀφοῦ εἶχ' ἀκούσει πιά κι ἰδεῖ καὶ μάθει ὅλα τὰ προηγούμενα. Μπορῶ νὰ πῶ, πῶς αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο μου Πάσχα.

Γιατί ὅλη τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα τὴν εἶχα περάσει μὲ τὸ πένθος, μὲ τὴ λύπη τῶν Παθῶν. Εἶχα παρακολουθήσει τὸν Χριστὸ στὸ μαρτύριό Του, στὴν ἀγωνία Του, στὸ θάνατό Του. Εἶχ' ἀκούσει καὶ τὴ Διαθήκη Του, εἶχα παρακαθίσει καὶ στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο, εἶχ' ἀκολουθήσει καὶ τὴν ἐκφορὰ Του, κλαίγοντας μαζί μὲ τὴ Θλιμμένη Μητέρα, ποὺ κι αὐτὴ ἀκολουθοῦσε ζωγραφιστὴ σὲ μία μεγάλη εἰκόνα, σὰν ἀληθινή: ὦ γλυκύ μου ἔαρ, γλυκυτότατόν μου τέκνον... Γι' αὐτὸ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη μου ἔκαμε ὕστερα τόση χαρά, τόση ἀγαλλίαση. Γι' αὐτό μου φάνηκε σὰν μία ὑπέρτατη ἱκανοποίηση, σὰν μία νίκη, σὰν ἓνας θρίαμβος. Ἐκεῖνος ποὺ φόρεσε γιὰ ἐμπαιγμὸ ψεύτικη πορφύρα. Ἐκεῖνος ποὺ ποτίσθηκε χολὴ καὶ ξίδι καὶ μαστιγώθηκε καὶ καρφώθηκε σὲ ξύλο, καὶ πέθανε μαρτυρικά σὰν ἄνθρωπος, ἔβγαινε ζωντανὸς ἀπὸ τὸν τάφο κι ἀνέβαινε στὸν οὐρανὸ σὰν Θεός!

Ἔτσι ἔπρεπε νὰ εἶναι. Γιὰ νὰ μου δώσει τόση χαρὰ ἡ Ἀνάσταση, ἔπρεπε νὰ προηγηθεῖ τὸ Πάθος. Γιὰ νὰ μου κάμει τόση ἐντύπωση τὸ Πάσχα, ἔπρεπε νὰ γνωρίζω τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα. Μαθαίνοντας ὅσα ἔμαθα ἐκεῖνον τὸν χρόνον, μάθαινα τὴ ζωὴ, ποὺ ὡς τότε ἤμουν πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ τὴν ξέρω, ἀφοῦ οἱ γονεῖς ποὺ μὲ φρόντιζαν καὶ μ' ὀδηγοῦσαν, δὲν μὲ πήγαιναν παρὰ στίς χαρούμενες κυριακάτικες λειτουργίες καὶ μὲ προφύλαγαν ἀπ' τὰ λυπητερά, ποὺ δὲν ἦταν ἀκόμα γιὰ μένα. Ἔτσι καὶ στὴ ζωὴ: Τὴ χαρὰ, τὴν ἀληθινὴ χαρὰ, τὴν κατακτοῦμε ὕστερ' ἀπὸ ἀγῶνα καὶ ἀγωνία, ὕστερ' ἀπὸ κόπο καὶ λύπη. Πρὶν ἀπὸ κάθε μας Πάσχα, πρέπει νὰ περάσουμε μία Μεγάλη Ἑβδομάδα.

Σᾶς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Πηγή: agiazoni.gr